

BOSNIA AND HERZEGOVINA
Ministry of Communication and Transport
Directorate of Civil Aviation

Događaj:	Prekid komunikacije putem AFTN/AMHS linija u upotrebi
Datum, vrijeme i mjesto događaja:	28.08.2016. godine, LQSB
Učesnici u događaju i njihovo stanje:	
Opis događaja:	<p>Planovi leta nisu pristizali uprkos indikaciji da je AFTN/AMHS mreža operativna i upotrebljiva. Izvjestilac je kontaktirao susjedne centre kontrole letenja (CCL i SMATSA), te je od istih zaprimio informaciju da AFTN/AMHS server u Beču nije operativan, te da oni za svoj rad koriste alternativne pravce u cilju pribavljanja planova leta. Po zaprimanju ove informacije Izvjestilac je informisao osoblje Odsjeka za nadzor i monitoring operativne jedinice (OJ) Sarajevo, DPS inženjera, te Odsjek komunikaciono-servisnog centra BiH. Izvjestilac je u više navrata pokušao kontaktirati stručnog savjetnika za AFTN/AMHS u OJ Sarajevo, te je kontakt uspio ostvariti u 16:50 UTC. Od stručnog savjetnika za AFTN/AMHS u OJ Sarajevo Izvjestilac je zaprimio informaciju da je problem trebao biti prevaziđen, automatskim prelaskom na alternativni pravac prema Zagrebu, te da šef smjene/FMP OJ Sarajevo uputi poziv prema Briselu (NMOC), radi podsjećanja na ovu proceduru. U 17:00 UTC uspostavljen je kontakt sa Briselom (NMOC) koji je potvrdio da je Centar oblasne kontrole letenja (COKL), OJ Sarajevo preusmjeren prema alternativnom pravcu Zagreb. S obzirom da OJ Sarajevo i dalje nije zapimala planove leta, kontaktirana je Tehnika Zagreb (CCL) u cilju utvrđivanja/otklanjanja problema. U 17:59 dežurni SMC tehničar Odsjeka za nadzor i monitoring OJ Sarajevo je izvjestio šefa smjene/FMP da je druga linija prema Zagrebu, kao alternativnom pravcu, operativna i upotrebljiva. Puštanjem ove linije u operativnu upotrebu COKL odnosno OJ Sarajevo je uredno nastavila primati planove leta. Prema Izvjestiocu, za potrebe neometanog rada OJ Sarajevo vršeno je ručno štampanje planova leta, te nije bilo potrebe za uvođenjem regulacije prometa.</p>
Opis postupaka učesnika u događaju:	
Okolnosti pod kojima se događaj desio:	

<p>Preduzete mjere:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vazduhoplovni subjekt s kojim je događaj u vezi; 2. Organizacione jedinice BHDCA. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. BHANSA je u skladu sa svojim internim procedurama sprovela istragu događaja. 2. Stručna lica SMD-a su izvršila analizu događaja.
<p>Indeks procjene rizika i razlog: (Vidjeti Prilog 2, 3. i 6 ovog Uputstva)</p>	<p>C3 u skladu s RAT alatom Eurocontrol-a</p> <p>Ovaj događaj predstavlja sposobnost pružanja bezbjednih ali nepotpunih ATM usluga. Što se učestalosti tiče povremeno se dešava.</p>
<p>Prijedlog mjera prevencije: (Bezbjednosne preporuke)</p>	<p>-Uskladiti broj zaposlenika Odsjeka komunikaciono – servisnog centra BiH i JPAKL Sarajevo u skladu s dokumentom "Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Agencije za pružanje usluga u vazdušnoj plovidbi BiH".</p> <p>-Preispitati, te po potrebi ažurirati sledeće dokumente:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1."Operativne instrukcije COM centra BiH", 2. "Priručnik o radu Odsjeka komunikacijsko servisnog centra", 3."Priručnik o korištenju AFTN-a", 4."Program obuke Odsjeka komunikacijsko servisnog centra BiH", 5."Uputstvo za koordinaciju kod otkrivanja, prijave i otklanjanja kvara na AMHS/EAD sistemu", 6. "Program obuke za tehničku podršku i korištenje sistema AMHS/EAD", 7."Uputstvo za održavanje sistema AMHS". <p>-Utvrđiti i dokumentovati jasne scenarije ispada komponenti sistema i kombinacija ispada, te definisati postupke osoblja i načine njihovog djelovanja za projektovane (ciljane) scenarije, sa posebnim naglaskom na koordinaciju između operativnih jedinica BHANSA-e kroz jasno definisane procedure.</p> <p>-Dokumentovati odnose između zainteresovanih strana, a koji definišu prava i obaveze BHANSA-e, CCL-a, SMATSA-e i AUSTROCONTROL-a po pitanju upotrebe AFTN/AMHS sistema i njemu pridruženih komunikacionih veza.</p> <p>-Sprovesti obuku osoblja koje vrši nadzor, preventivno i korektivno održavanje AFTN/AMHS sistema u skladu s dokumentom "Program obuke Odsjeka komunikacijsko – servisnog centra BiH BHANSA" i "Pravilnikom o utvrđivanju opštih i posebnih zahtjeva za pružanje usluga vazdušne plovidbe", te utvrditi potrebu za osvežavanjem znanja navedenog osoblja.</p>

Prijedlog drugih mjera:	Nema
Da li je potrebno dalje ispitivanje događaja: DA/NE (dati obrazloženje)	
Potpis imenovanog lica koje je radilo na obradi i analizi događaja i datum: (Ako na obradi i analizi radi više imenovanih lica)	Ilija Savatić,
Potpis rukovodioca Odjeljenja i datum:	Enes Mujezinović,